

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΑ –ΑΔΙΔΑΚΤΟ (ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ).

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΚΑΤΑ ΜΕΙΔΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΝΔΥΛΟΥ

ΔΗΜ 21.48–50

Ο νόμος δεν επιτρέπει να υβρίζονται ούτε οι δούλοι – Η πρόβουσα αντιμετώπιση του κατηγορουμένου

Ο Δημοσθένης κατηγορεί τον Μειδία για την επίθεση και προσβολή που δέχτηκε από αυτόν στα Μεγάλα Διονύσια, όπου συμμετείχε ως χορηγός το 348 π.Χ. Από την αρχή του λόγου του ο ρήτορας προσπάθησε να δείξει ότι με την αλαζονική και υβριστική του συμπεριφορά ο Μειδίας, εκτός από τον ίδιο, έβλαψε όλη την πόλη (γεγονός που αιτιολογεί και την προσαγωγή του σε δημόσια δίκη) και διηγήθηκε αναλυτικά όλες τις επιθέσεις και προκλήσεις του κατηγορουμένου εναντίον του. Επικαλούμενος στη συνέχεια τις ισχύουσες διατάξεις, τόνισε ότι ο νόμος αντιμετώπιζε με ιδιαίτερη αυστηρότητα τη δημόσια προσβολή σε βάρος προσώπου (*ύβρις*) ή μια πράξη βίας που διαπράχθηκε προμελετημένα, ακόμα και στην περίπτωση που αυτές αφορούσαν δούλο. Μετά την ανάγνωση του σχετικού νόμου προσθέτει:

[48] Ἄκουετ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ νόμου τῆς φιλάνθρω-
πίας, ὃς οὐδὲ τοὺς δούλους ὑβρίζεσθαι ἀξιοῖ. τί οὖν πρὸς
θεῶν; εἴ τις εἰς τοὺς βαρβάρους ἐνεγκῶν τὸν νόμον τοῦτον,
παρ' ὧν τὰ ἀνδράποδ' εἰς τοὺς Ἑλληνας κομίζεται, ἐπαινῶν
ὑμᾶς καὶ διεξιῶν περὶ τῆς πόλεως εἶποι πρὸς αὐτοὺς ὅτι
[49] «εἰσὶν Ἑλληνές τινες ἄνθρωποι οὕτως ἡμεροὶ καὶ φιλάν-
θρωποι τοὺς τρόπους ὥστε πόλλ' ὑφ' ὑμῶν ἠδίκημένοι, καὶ
φύσει τῆς πρὸς ὑμᾶς ἔχθρας αὐτοῖς ὑπαρχούσης πατρικῆς,
ὅμως οὐδ' ὅσων ἂν τιμὴν καταθέντες δούλους κτήσωνται,
οὐδὲ τούτους ὑβρίζειν ἀξιοῦσιν, ἀλλὰ νόμον δημοσίᾳ τὸν
ταῦτα κωλύσοντα τέθεινται τουτονὶ καὶ πολλοὺς ἤδη παρα-
βάντας τὸν νόμον τοῦτον ἐζημιώκασιν θανάτῳ», [50] εἰ ταῦτ'
ἀκούσειαν καὶ συνεῖεν οἱ βάρβαροι, οὐκ ἂν οἴεσθε δημοσίᾳ
πάντας ὑμᾶς προξένους αὐτῶν ποιήσασθαι; τὸν τοίνυν οὐ
παρὰ τοῖς Ἑλλησιν μόνον εὐδοκιμοῦντα νόμον, ἀλλὰ καὶ
παρὰ τοῖς βαρβάροις εὖ δόξαντ' ἂν ἔχειν, σκοπεῖσθ' ὃ
παραβὰς ἦντινα δοὺς δίκην ἀξίαν ἔσται δεδωκώς.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το απόσπασμα «εἰ ταῦτ' ἀκούσειαν καὶ συνεῖεν οἱ βάρβαροι, οὐκ ἂν οἴεσθε δημοσίᾳ πάντας ὑμᾶς προξένους αὐτῶν ποιήσασθαι; τὸν τοίνυν οὐ παρὰ τοῖς Ἑλλησιν μόνον εὐδοκιμοῦντα νόμον, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις εὖ δόξαντ' ἂν ἔχειν, σκοπεῖσθ' ὃ παραβὰς ἦντινα δοὺς δίκην ἀξίαν ἔσται δεδωκώς».

10 μονάδες

2. Πώς δικαιολογεί ο Δημοσθένης, το ότι ο νόμος δεν επιτρέπει να προσβάλλονται ούτε καν οι δούλοι;

10 μονάδες

3.«Ἀκούετ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ νόμου τῆς φιλανθρωπίας, ὃς οὐδὲ τοὺς δούλους ὑβρίζεσθαι ἀξιοῖ». Να μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους στον ἄλλο αριθμό (και στα ρήματα να γίνουν αλλαγές).

8 μονάδες

4. «τέθινται» Να γραφούν τα απαρέμφατα ενεστώτα και παρακειμένου στη φωνή που βρίσκεται **2 μονάδες**

5^α. Να αναγνωριστεί το είδος του υποθετικού λόγου στο παρακάτω απόσπασμα (2 μονάδες) και να μεταραπεί στο είδος που δηλώνει το προσδοκώμενο (3 μονάδες)

5β. «Ἀκούετ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ νόμου τῆς φιλανθρωπίας, ὃς οὐδὲ τοὺς δούλους ὑβρίζεσθαι ἀξιοῖ». Να μεταφέρετε τα λόγια του ρήτορα στον πλάγιο λόγο , κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές, με φράση εξάρτησης «Ο ρήτωρ κελεύει» (5 μονάδες)

10 μονάδες